

سمینار " آشنایی باپروورش عوامل کنترل بیولوژیک آفات گیاهی "

هفته پژوهش گرامی باد

سمینار " آشنایی باپروورش عوامل کنترل بیولوژیک آفات گیاهی " با سخنرانی خانم دکتر مناسادات مقدسی در روز یکشنبه ۹۸/۹/۲۴ از ساعت ۱۱ الی ۱۳ در هفته پژوهش ۱۳۹۸ با برنامه ریزی معاونت پژوهش و فناوری سرکارخانم دکتر بسطامی و همکاری گروه کشاورزی در آمفی تئاتر دانشکده فنی دکتر شریعتی برگزار گردید.

درباره ی سمینار:

تعریف آفت به معنای بلا یا موجود زیان بخش است و خسارت آنها به صورت کاهش کمی و کیفی محصول است و مشخص است که کنترل آنها به هر نحو ارزش اقتصادی دارد زیرا سالانه ۲۰ تا ۳۵ درصد محصولات کشاورزی توسط آفات (به طور عمده حشرات و عوامل بیماری‌گر) کاهش می‌یابد.

بجز روش‌های شیمیایی دفع آفات امروزه از روش‌های بسیار مناسبی استفاده می‌شود که روش‌های کنترل بیولوژیک (مهار زیستی) نامیده می‌شوند. این روش همان کنترل جمعیت آفات با استفاده از عوامل زنده مفید (دشمنان طبیعی، عوامل کنترل بیولوژیک، بیوکنترل) است که روشی بسیار مناسب برای جایگزینی مبارزه شیمیایی به دلیل بروز مشکلات زیست‌محیطی و پدیده مقاومت در آفات توأم با سایر روشهای مبارزه در قالب کنترل تلفیقی آفات می‌باشد.

کنترل بیولوژیک آفات یا بازداري زیستی آفت‌ها عبارت است از کاهش جمعیت آفت‌ها به وسیله ی دشمنان طبیعی مبتنی بر نقش فعال انسان‌ها. در واقع کنترل زیستی آفت‌ها در کشاورزی روشی است از روش‌های کنترل آفات (حشرات، کرم‌ها و گیاهان هرز) که بر شکار، گیاه‌خواری، زندگی انگلی یا سایر سازوکارهای طبیعی تکیه دارد. انگل‌ها به موجودی گفته می‌شود که حداقل یک قسمت از دوره زندگی خود را بر روی یا داخل بدن موجود زنده دیگری زندگی کرده و از این زندگی فایده می‌برد یا تغذیه می‌کند.

دشمنان طبیعی آفت‌ها به عنوان عوامل کنترل زیستی نیز شناخته می‌شوند که شامل شکارچیان، شبه‌انگل‌ها، خورنده علف‌های هرز می‌باشند. این روش مخصوصاً برای محل‌هایی مثل گلخانه‌ها و محیط‌های بزرگ مصنوعی مناسب است. هدف از کنترل بیولوژیک ریشه کن کردن آفاتی که به گیاهان آسیب وارد می‌کنند نیست بلکه هدف کاهش جمعیت آن‌ها به حدی است که کمترین خسارت را به کشاورز یا محیط زیست وارد کند. در حقیقت این روشی است که با عکس‌العمل محیطی بین موجودات زنده آفات را کنترل می‌کند.

در یک محیط طبیعی یعنی جایی که بشر کمترین دخالت را در اکوسیستم دارد آفات و بیماری‌های گیاهی همیشه وجود دارند اما در صورت عدم دخالت مستقیم بشر جمعیت آن‌ها همیشه در حال تعادل و به حد نرمال است.

یکی از عوامل مهم برای شروع کار کنترل بیولوژیک آشنایی با مراحل مختلف رشد آفات و شناسایی مرحله‌ای است که آن‌ها بیشترین خسارت را به گیاهان وارد می‌کنند. بیشتر روش‌های کنترل بیولوژیک بر پایه جذب بیشتر حشرات مفید در مزارع و باغات پایه‌ریزی شده‌اند. دونه‌مونه از موجودات کفشدوزک و زنبور عسل هستند .

انسکتاریوم شبیه سازی محیط زیست حشرات در فضای کنترل شده می باشد که معمولا پژوهشگران و محققان از این روش برای دستیابی به اطلاعات دقیق تر در مورد زندگی حشرات استفاده می کنند .

در ادامه استاد به عنوان نمونه به آموزش روش پرورش یکی از حشرات در انسکتاریوم پرداختند وباستفاده از تصویر و فایل پاور پوینت به دانشجویان اطلاعات مفیدی ارائه دادند.

در پایان سمینار از استاد ارجمند تقدیر به عمل آمد.